

*For PEACE in the World,
among YOUNG PEOPLE of
different Countries,
through CULTURE - Meeting,
Getting Acquainted,
Understanding each other to
develop Friendship among Peoples*

MANIFESTI

**VLERAT E SHOQERIZIMIT
ZBULIMI I TYRE
NE LABORATORE TE VECANTA KERKIMI**

*For PEACE in the World,
among YOUNG PEOPLE of
different Countries,
through CULTURE - Meeting,
Getting Acquainted,
Understanding each other to
develop Friendship among Peoples*

1-PARATHENIE

DETYRA E FONDACJONIT ROMUALDO DEL BIANCO

eshte te jape kontribut per te krijuar integrim nderkombetar; Fondacioni jone organizon ne Firenze, takime dhe iniciativa nderkombetare nepermjet te cilave te rinj te kulturave te vendeve te ndryshme mund te takohen dhe te njihen per te favorizuar nje njohje reciproke e miqesi, per te dhene kontribut keshtu ne zhvillimin e paqes ne bote.

2- HYRJE

2.1 Jeta si angazhim social

Jeta eshte nje angazhim i vazhdueshem i lidhjeve njerezore. Ne Fondacionin tone, nje angazhim i tille kuptohet si kontribut ne zhvillimin e nje rrjete nderkombetare te kuptimit dhe te miqesise se vertete, ne menyre te vecante ne kete moment historik, te karakterizuar nga vale emigracioni per hapjen e kufinjve te Shteteve me pare te izoluar.

2.2 Liri dhe vlera

Te mendojme per ata te cilet, pas nje periudhe te gjate te jetuar nen nje rregjim “jo demokratik”, jane tani duke shijuar lirine, qe eshte liri mendimi, votimi, fejeje, shkurt liri per te vepruar lirisht.

E gjithë kjo do ti lejoje te rrisin nivelin e mireqenies, duke i bere te kene me vetdije te mundesive te tyre dhe per te qene me te sigut per veten e tyre. E gjithë kjo eshte shume positive, por cka mund te hupet duke pasur te gjithë kete?

2.3 Egoizem e konsumizem

Mund te hupen kapaciteti per te vleresuar spontaneitetin dhe kenaqesia e entusiasmit edhe per gjerat me vogla te ofruara me dashuri te sinqerte.

*For PEACE in the World,
among YOUNG PEOPLE of
different Countries,
through CULTURE - Meeting,
Getting Acquainted,
Understanding each other to
develop Friendship among Peoples*

Kjo humbje nuk eshte pozitive, dhe favorizon zakonin e *perdor dhe hidh*, me tej sesa logjikisht nevojitet.

Nje kulture e tille sjell trionfimin e egoizmit, me efektet e tija te pashmangura ne lidhjet shoqerore, si pasoje edhe brenda familjes e cila, per shume aspekte eshte nje moment themelor i shoqerise sone.

2.4 Teknologji dhe komunikim- Individualizem dhe vetmi

Edhe permirsimi i teknologjise- qe i jep shoqerise sone nje rritje te komunikimit- sjell nje rrezik te madh ne rritjen e individualizmit, keshtu edhe te vetmise.

2.5 Vlera njerezore

Ekziston rreziku te hupim vlera njerezore thelbsore. Ndjehemi si te permbusur nga nje vuajtje e madhe. Cili eshte drejtimi? Ku eshte perparimi kulturor dhe shoqeror?

Ne te kundert, nje harxhim i kote, miop metodologjik i burimeve naturore perhapet, pa asnje vleresim se cili mund te jete zhvillimi i permbajtur.

Ne vendet ku ekzistonte nje sistem totalitar, individi shpesh eshte mbyllyr ne vetvete, ne mbrojtje te personalitetit te tij, te vlerave te tij. Pyesim veten, mungesa e demokracise a mund te kete sjelle ne keto Vende ngrirjen e disa vlerave te vjetra? Po te ishte keshtu, do te pyetshim prape veten, vendet qe kane vuajtur mungesen a demokracise per nje kohe te gjate- tani qe po shkrijne vlerat e tyre te vjetra- a mund te ndihmojne vendet e tjera ne menyre te tille qe keto vlera te lulezojne serish mes tyre?

3 PASURI HISTORIKE DHE INTEGRIM NDERKOMBETAR

Pasuria kulturore mund te jete nje motor i fuqishem per raste takimesh, pra per shkembime, per njohje ndernjerezore, per kuptim dhe miqesi. Si rrjedhoje turizmi mund te jete nje element strategjik i fuqishem per perhapjen e paqes. Megjithate, turizmi tradicional eshte ne pergjithesi nje turizem per nevoja personale, pra nje tip turizmit egoist.

*For PEACE in the World,
among YOUNG PEOPLE of
different Countries,
through CULTURE - Meeting,
Getting Acquainted,
Understanding each other to
develop Friendship among Peoples*

Ne pergjithesi, turistat nuk integrohen me popullin e vendit qe po vizitojne.

Turizmi tradicional, si turizmi i shpejte nga gjysma e dyte e shekullit te 20, rrezikon te jape kontribut ne rritjen e individualizmit, e te cilit shpesh eshte nje rrjedhoje direkte.

Qyteti historik qe terheq turizmin ndryshon pamjen aq sa duhet per te ofruar sherbimet e nevojshme per nje turizem nderkombetar, por vetem per aresye biznesi dhe turisti i shpejte ne pergjithesi nuk eshte i interesuar te themeloje kontakte miqesie me njerezit e qytetit ne te cilet gjendet. Te gjitha shkembimet qe mund te verifikohen (fjale, shikime, etj) jane vetem shkembime teknike per levertine e biznesit (per te shitur e per te blere) dhe rezultati eshte nje shkrirje e vojtit ne uje, integrimi nuk do te jete i mundur.

Vec kesaj, qyteti qe pranon turistat po punon per te dhene sherbime turistave; gjendet pra ne fasen e tij me te zene me pune, eshte i orientuar drejt biznesit e shpesh ka nje mentalitet te kufizuar vetem rreth tregut. Jo vetem! Qyteti shpesh, per spontanitetin e fenomenit, nuk konsideron rendesine e planifikimit per te drejtuar rritjen e fluseve turistike, duke rrezikuar te pesoje efektet negative te kesaj pasurie te pakontrolluar. Ndersa planifikimi duhet te perqendrohet tek limitet dhe kushtet e nje zhvillimit te permbajtur, sepse nuk eshte e mundur qe qyteti te rrise ne menyre te vazhdueshme fluset e tij turistike e ne te njejten kohe qytetaret te mos e pesojne kete situat. Me fjale te tjera, pa kerkimin e nje zhvillimi te permbajtur rrezikojme te nxisim qytetaret drejt nje konsiderate per turizmin si element negativ per ata dhe per qytetin e tyre, dhe jo nje pasuri.

Ne interesin e qytetareve, te vizitorve dhe ne interesin e te adhmes se qyteteve tona historike duhet te percaktojme detyren e cdo sistemi urban, per te permbledhur kufinjte e zhvillimit te mundshem, ne menyre qe pak nga pak, mos te behet vetem nje muze i madh per turistat, pra jo me qytet i qytetareve te tij, pra jo me qytet.

Ne dokumentin e Conferences se Krakoviies te 26 Tetorit 2000, me fjalen Management, nenvizohet krejt qart rreziku i nje turizmit jo te kontrolluar, por te pesuar.

*For PEACE in the World,
among YOUNG PEOPLE of
different Countries,
through CULTURE - Meeting,
Getting Acquainted,
Understanding each other to
develop Friendship among Peoples*

4- PROPOZIM: LABORATORE INTEGRIMI PER RUAJTJEN E ZBULIMIN E VLERAVE TE VJETRA TE SHOQERIZIMIT

4.1 KERKIM PER LABORATORET E INTEGRIMIT NDERKOMBETAR

Mendojme qe jane te mundur takime per te favorizuar rritjen e nje shoqerizimi direkt midis personave qe vine nga kultura e vende te ndryshme, per te ndihmuar rritjen e “Kultures se Integrimit Nderkombetar” ne respekt te diversiteteve.

Per kete aresye kemi besim ne nje tip organizimi qe siguron takime midis njerezve e njohje reciproke per te kuptuar vlerat e njeri-tjetrit, duke mbicmuar diferencat si momente kulturore qe duhen njohur dhe kuptuar; nje tip organizimi qe te siguroje takime per nje solucjon kimik te vertete midis njerezve, nje pasuri per te kontribuar e realizuar nje bote me te mire.

Nga kjo rrjedh qe mund te percaktojme, duke thjeshtuar shume, dy kryesore tipe takimesh:

1- Turizem

- per nevoja biznesi, termale, etj
- turizem egoist, turizem per kenaqesi personale: kulturor, sportiv, etj

2- Aktivitete te Qendrave Kerkimi per Integrim Nderkombetar.

Me pak fjale, per te kundershuar rritjen e individualizmit dhe rritjen te vazhdueshme te superficialitetit, shpresojme ne nje forme te ndryshme te takimeve per te zbuluar serish veten tone, faleminderit aktiviteteve te Qendrave te Kerkimit per Integrimin Nderkombetar.

Jemi te bindur se shoqeria jone, ashtu si ka nevojte per burime financiare dhe ekonomike qe vine nga turizmi, nevojite edhe aktivitetet e ketyre Qendrave kerkimi per te siguruar nje rritje me te mire ne fillimin e shekullit te 21-t, ku parate, fuqia, prestigji e kenaqesia per kenaqesine jane duke pasur gjithnje e me rendesi, ne nje kohe qe duhen te permbahen ne nivelet e strategjise dhe kurre jashte tyre. Nje shekull i ri ku fjala *te jemi* duhet te fitoje mbi *te kemi*.

Rezultati i Kerkimeve te laboratoreve per Integrimin Nderkombetar duhet te beje pjese ne jeten ditore ne menyre naturale. Aktiviteti i Qendrave te Kerkimeve per Integrimin

*For PEACE in the World,
among YOUNG PEOPLE of
different Countries,
through CULTURE - Meeting,
Getting Acquainted,
Understanding each other to
develop Friendship among Peoples*

Nderkombetar ka si objektiv mbicmimin e takimeve, njohjen reciproke, kuptimin, ashtu si miqesine midis njerezve per nje kontribut per paqen ne bote, si gje e pare midis te rinjve te kulturave te vendeve te ndryshme.

Strument i ketij aktiviteti eshte iniciativa e lire per te mbicmuar sfidat, me fantasine dhe aftesine personale, dinamizem, entuziazem dhe angazhim i personave qe bejne pjese ne keto iniciativa.

5 PERFUNDIM: NE LABORATORE, PERTEJ PAQES

Pertej paqes per te konfirmuar rendesine e jetes si angazhim, per te dhene kontribut ne restaurimin e menyrave tona te zakonshme, teper shpesh te influencuara nga jeta jone e perditshme, e drejtuar gjithmone e me teper nga *perdor e hidh* pa kufi; nje stil jete themelisht i kundert konceptit te ruajtjes e restaurimit, gje sot vecanerisht e shtrenjte. Jeta si angazhim, e cila nuk duhet te leje shenja negative ne menyren tone e te shikuarit te kaluares, te pasurise historike, te vlerave tona shoqerore.

Vendet e lira duhet te vendosin te investojne shume ne procesin e shoqerizimit nderkombetar, duke e konsideruar si nje faktor strategjik ne rritjen e ekuilibruar te shoqerise sone, ne menyre qe te sigurohet kontrolli i individualizmit dhe i egoizmit, me kontributin e kerkimeve, te konservimit, te restaurimit dhe te riabilitimit te vlerave te vjetra te shoqerizimit. E gjithë kjo per te cmuar me teper miqesine midis njerezve kunder nje bote ne vetmi.